

lighed, og jeg tror derfor, at den foreslaaede Affattelse vil vinde Tilslutning trindt omkring baade hos de kaldende Myndigheder og hos Lærerstanden.

Det andet Punkt, jeg vil nævne, omhandler de private Skoler. Ogsaa det var et af Stridspunkterne i 1899. Vi enedes da om den Affattelse, som nu er gældende Lov, at der skulde stilles 35,000 Kr. til Raadighed til Uddeling til disse Skoler, hvoraf de 25,000 Kr. skulde uddeles efter visse nærmere bestemte Regler, medens de 10,000 skulde stilles til Ministerens Raadighed. Det var herved Forudsætningen, at der af Pengene omtrent skulde kunne blive ca. 6 Kr. til hvert Barn. Det har imidlertid vist sig, at denne Forudsætning ikke holder Stik, det er langt fra, at man kan naa op mod 6 Kr. pr. Barn. Da vi i det andet Ting forhandlede om nærværende Lovforslag, var der et Ønske fremme om at medtage den Slags private Skoler, som alene ere Pogeskoler, og om at fastsætte, at 6 Kr. pr. Barn altid skulde uddeles uanset Summens Størrelse. Jeg maatte opræde derimod, fordi jeg fandt, at det var en Bestemmelse, der ikke hvilede paa den Overenskomst, som det lykkedes at faa i Stand mellem Tingene i 1899, jeg tilbød derimod at gaa med til en Forhøjelse af Summen, hvorved man blev paa Overenskomstens Grundlag. Dette er sket. Summen 35,000 Kr. er forhøjet til 45,000 Kr., saaledes at man nu maa gaa ud fra, at man vil kunne nærme sig de 6 Kr. pr. Barn. Naa dem vil man dog ikke; efter de Erfaringer, man hidtil har gjort, kan man heller ikke med denne Forøgelse af Summen, som her er foretaget, vente at komme saa højt op, men man kan naa op derimod.

Jeg har alene omtalt disse to Ændringsforslag, fordi de berøre to af de saakaldte vanskelige Punkter. De øvrige Ændringer, som indføres ved nærværende Lovforslag, skal jeg ikke nærmere komme ind paa, men angaaende dem kun henvise til Anmærkningerne til det i Folketinget fremsatte Lovforslag. Jeg skal særlig nævne, at i Anmærkningerne er der gjort Rede for, hvorledes Skoleloven af 1899 er bleven gennemført, hvor mange Lærerembeder der er blevet oprettet, m. v.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie.

Goos: Under de meget langvarige Forhandlinger, som førte til Loven af 24. Marts 1899, var der et Tidspunkt, nemlig i Samlingen 1896—97, hvor et Flertal af dette Ting havde udarbejdet et Forslag, der hvilede paa et andet Princip end det, der senere blev gennemført i Loven af 1899. Man mente nemlig, at man for det betydelige Tilskud fra Statens Side, som den Gang var foreslaaet, og som nu ydes til Folkeskolen, maatte kunne opnaa mere ved en anden Maade at uddele det paa end den, som da var bragt i Forslag. Vi vare visse paa, at man kunde komme videre frem i Retning af at højne Folkeskolens Maal ved at gaa en anden Vej end den da foreslaaede. Denne Tanke blev imidlertid ikke fastholdt senere. Regeringen blev ved det ældre Grundlag, i de to kommende Samlinger forhandlede der paa dette, og det var denne Forhandling, der saa i den anden Samling efter Fællesvalg førte til Loven af 1899. Det var med en større eller mindre Grad af Tilfredshed, at Medlemmerne af dette Tings Flertal den Gang accepterede det Grundlag, der fra Regeringens Side var foreslaaet. Nogle enkelte stemte ganske vist imod det, men den overvejende Del af Flertallet mente, at det var uberettiget at skyde det Fremskridt, som ydedes ved Loven, bort, fordi man ikke kunde opnaa det mere; Loven bød i alt Fald saa meget i Retning af en Højning af Folkeskolen, at man ikke dristede sig til at stille Sagen paa Spidsen. Man var samtidig fuldt paa det rene med, at ved Overgangen til den daværende Regerings Standpunkt bandt man sig for en lang Periode. Det blev udtalt flere Gange under Forhandlingerne, at det, man nu blev enig om, kunde ikke let ventes forandret i sine Principper eller Grundtræk, om saa skulde være i en Menneskealder. Jeg vil derfor sige, at efter Aanden i de Forhandlinger, som den Gang bleve førte, havde dette Ting ikke Ret til at vente, at der vilde blive fremsat Lovforslag, som gik ud paa at bryde de Rammer, som bleve fastslaaede ved Loven af 24. Marts 1899,